

‘Ouderen worden benadeeld in nieuwe belastingplannen’

Ambtenaren van het ministerie van Financiën hebben een voorstel uitgewerkt waardoor ouderen straks meer belasting zouden gaan betalen dan werkenden. De voormalige belastinginspecteur Wilma Berkhout uit Helmond laat in een rekenvoorbeeld zien hoe nadelig dit voorstel uit kan pakken.

Wilma Berkhout

Eindhovens Dagblad - 4 augustus 2025, 11:30

Afgelopen dinsdag 22 juli werd op deze plek een artikel van mij door deze krant gepubliceerd, waarin ik zeg dat het onzin is dat de AOW op de schop zou moeten vanwege ‘vergrijzing’. Vandaag ga ik in deel 2 in op de financiële gevolgen voor het voorstel.

Als recente voorstellen van het ministerie van Financiën doorgaan, dan is dat slecht nieuws voor ouderen. Bij de zogenaamde fiscalisering van de AOW-premie worden de kosten van de [Algemene Ouderdomswet](#) niet langer volledig gedekt door de AOW-premies, maar voor een steeds groter deel uit de algemene middelen, oftewel belastinggeld.

5000 euro verschil

Als die fiscalisering in één klap komt heeft dat enorme consequenties voor de netto inkomens van iedereen die iets meer heeft dan alleen een AOW-uitkering. Gepensioneerden zouden bij een gelijk bruto-inkomen straks aanzienlijk méér belasting gaan betalen dan werkenden. In sommige gevallen loopt dit verschil op tot ruim €5.000 netto per jaar.

Het voorstel houdt in dat ook gepensioneerden voortaan 17,9% AOW-premie gaan betalen over het inkomen in de eerste belastingschijf (tot €38.411). Op het oog lijkt dit een gelijke behandeling: gelijke monniken, gelijke kappen. Maar wie verder kijkt, ziet dat gepensioneerden benadeeld worden.

Arbeidskorting, die voor werkenden kan oplopen tot duizenden euro's per jaar, geldt niet voor gepensioneerden

Zij ontvangen namelijk aanzienlijk minder fiscale voordelen dan werkenden. De arbeidskorting, die voor werkenden kan oplopen tot duizenden euro's per jaar, geldt niet voor gepensioneerden. De algemene heffingskorting ontvangen zij slechts voor de helft. In plaats van de arbeidskorting krijgen zij een relatief lage ouderenkorting.

Minder fiscale voordelen

Daarbovenop komt de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet (Zvw) van 5,26%, die gepensioneerden zelf moeten afdragen. Werkenden betalen deze premie niet rechtstreeks; die wordt door de werkgever voldaan. Hierdoor betalen gepensioneerden met een modaal of iets hoger inkomen straks veel meer belasting én premie, terwijl ze minder fiscale voordelen krijgen.

Zie hiervoor de illustratie van een inkomen van ongeveer € 43.000, waarbij je ziet dat de gepensioneerde bij verdere fiscalisering maar liefst € 7.296 (is € 608 in de maand) minder overhoudt dan de werkende. Dit is niet meer uit te leggen.

AOW-er met aanvullend pensioen			Werkende		
AOW		€ 20.362,00			
Pensioen inkomen		€ 22.709,00			
		€ 43.071,00	Salaris		€ 43.071,00
Inkomstenbelasting			Inkomstenbelasting		
1e schijf 35,82% over €38.411	€ 13.759,00		1e schijf 35,82% over €38.411	€ 13.759,00	
2e schijf 37,48% over €4660	€ 1.746,00		2e schijf 37,48% over €4660	€ 1.746,00	
	€ 15.505,00			€ 15.505,00	
af: heffingskortingen			af: heffingskortingen		
algemene heffingskorting voor AOW-er	€ 1.071,00		algemene heffingskorting voor werkende	€ 3.068,00	
ouderenkorting	€ 2.035,00		arbeidskorting	€ 5.599,00	
alleenstaande ouderenkorting	€ 531,00				
belastingkorting	€ 3.637,00		belastingkorting	€ 8.667,00	
Per saldo inkomstenbelasting	€ 11.868,00		Per saldo inkomstenbelasting	€ 6.838,00	
ZVW-premie 5,26 %	€ 2.266,00		ZVW-premie door werkgever betaald	€ 0,00	
		€ 14.134,00			€ 6.838,00
Netto inkomen		€ 28.937,00	Netto inkomen		€ 36.233,00

Wat dit voorstel bijzonder schrijnend maakt, is dat de levensonderhoudskosten voor iedereen gelijk zijn: boodschappen, huur, energie. Toch dreigt voor ouderen een dubbele fiscale last. En zij hebben vaak geen enkele mogelijkheid meer om hun inkomen aan te vullen, behalve door in te teren op spaargeld of pensioen.

Daar komt een moreel punt bij: veel ouderen hebben decennialang AOW-premie betaald. Die solidariteit werkte — generatie op generatie droeg de zorg voor elkaar. Maar nu lijkt de overheid te zeggen: ‘u mag opnieuw betalen voor een voorziening waar u eindelijk zelf gebruik van maakt’.

Betaald werk

Veel ouderen blijven actief in de samenleving — als vrijwilliger, mantelzorger, oppas voor de kleinkinderen, of zelfs in deeltijd betaald werk. Zij leveren een onmisbare bijdrage, vaak zonder financiële vergoeding. Toch erkent het belastingstelsel uitsluitend betaald werk. Zorg, gemeenschapsdienst en levenservaring lijken in dit systeem niets waard.

Natuurlijk staan we voor grote uitdagingen: de druk op de overheidsfinanciën met bijvoorbeeld defensie. Dinsdag liet ik in mijn opiniestuk zien dat op de vergrijzing voor wat betreft de AOW al geanticipeerd is: de AOW-leeftijd en pensioenleeftijd zijn de afgelopen jaren fors verhoogd, hetgeen bij de opheffing van het Spaarfonds AOW van 50 miljard is afgesproken.

Geen oplossing

Een extra, structurele belastingverzwaring voor gepensioneerden — zonder compensatie en mét structureel minder belastingvoordelen — is geen oplossing, maar een eenzijdige lastenverschuiving naar een groep die zich vaak moeilijk kan verweren.

Is dit nog solidariteit, of spreken we van sluipende leeftijdsdiscriminatie, verpakt als fiscaal beleid?

De overheid heeft de plicht om belastingmaatregelen niet alleen uitvoerbaar en financieel houdbaar te maken, maar ook maatschappelijk uitlegbaar en rechtvaardig. In dit geval dreigt het tegenovergestelde.

Tijd voor debat

De samenleving verdient een belastingstelsel dat alle generaties recht doet. Dit voorstel mist die balans en tast het draagvlak aan. Daarom is het nu echt tijd voor een open en eerlijk debat over de grenzen van fiscale rechtvaardigheid.

En met de verkiezingen in oktober van dit jaar in aantocht, roep ik ouderen op om extra scherp te letten op de standpunten van politieke partijen. Laat u niet zonder weerwoord naar de fiscale slachtbank leiden.

Wilma Berkhout, Helmond